

„O, da, takrat! Dimki bom navezal zvonec, poklical Miško in Bistro, Bučo in Ciko, urezal ob potu vrbovo piščal, zataknil rožic za trak na klobuku — pa bom ukal in pel, pel in ukal.“ —

„In solnce te bo veselo, Jurček, in njegovi zlati žarki bodo skočili v tvoje oči in se bodo lovili v njih, da se bodo Jurčku od same prevelike radosti potresala mehka ličeca in se bodo žarnice v njih smejale, glasno smejale. — Takrat boš ukal, takrat boš pel, Jurček. Da, takrat bo pomlad, pod grmovjem bo zadišalo prav sladko. In modre vijolice te bodo pozdravljale. — Zbogom, Jurček!“

Deček je izginil za ovinkom. V moji duši pa odmeva: „O, da, takrat, takrat bo pomlad!“

Jurčka objame, gozdovom zapoje svojo pesem, da bo zadišalo po samih rožah; belo cesto poboža, da se bo zasvetila — vsa srebrna med mladim, kipečim brstjem — in njena pesem bo drhtela naprej — vsa polna solnca! Bogate rože se bodo zganile, in roznata pesem bo zavalovila od zemlje do neba. — Takrat bo pomlad! —

Tik nad mojo glavo kraka vran — črni ptič, mogočno vrši med zasenčenimi, v globoko lepoto zasanjanimi smrekami — okrog mene in nad menoj šumi jesen; žalostna je njena pesem. — Takrat, ko bodo pozvonili zvončki k veselemu vstajenju, ko bodo zatrobile trobentice v vriskajoče jutro in spleza po vrbinju in leščevju tisoč mehkih, drobnih mačič — o, da, takrat bo pomlad! —

Le veseli se je, Jurček, in vsi zlatolasi in modrooki junački — pastirčki in zvezdoglede punčke — pastiričke, veselite se je! —

C. Z.:

Svoboda.

edel je mali Slavo ob šumljajočem potočku. Truden je bil, zamišljen je zrl v vodico. In govoril ji je: „Čista vodica, priskakljala si iz sivih temnih gor, povej mi, ali si videla tam Svobodo, lepo ženo, ki sem sanjal o njej. Glej, prikazala se mi je v prvi noči po dnevu, ko sem čul o njej. Mamica mi je pravila o Svobodi. Daleč po svetu hodi med ubožnimi in bogatimi ljudmi. Najlepša žena je na svetu z zlatimi lasmi in tako čistimi očmi kakor si ti, bistra vodica. Obišče samo izvoljence.

In če jo človek ugleda samo enkrat, mu pusti v srcu večni spomin na sebe. Očaran je človek od tega hrepenenja. Nima miru, blodi po vsem

svetu in išče povsod samo nje. Povej mi, usmiljena vodica, ali si jo videla, ali jo poznaš? —

Ni mu vedel odgovora nemirni potoček. Veselo je skakljajal dalje, in ribice so se poigravale s porednimi valčki.

Mali Slavo pa se je napotil dalje v mogočni, temni gozd. Truden, jako truden je že bil in sedel je v mah. Zrl je v zelene vrhove, ki so se pogovarjali skrivnostno, kdo ve o čem. In vprašal je šumljajoče vrhove: „Ljubi prijatelji, visoko se dvigate v sinji zrak; povejte mi, ali biva nad vami Svoboda, najlepša žena? Mamica mi je pravila, da se dvigne časih v zlatih tenčicah v višave in gleda na ljudi, ki hodijo po zemlji. Kakor solnce se sveti, in gorje tistemu, ki jo zagleda tako krasno. V srcu mu ostane večer spomin nanjo, po svetu blodi brez miru iz kraja v kraj in išče samo nje. O, videl sem jo, dragi prijatelji, in iščem je brez pokoja! Povejte mi, dobri, šumljajoči vrhovi, ali jo poznate?“

Brezskrbno so kramljali zeleni vrhovi dalje in niso mu vedeli odgovora.

Še dalje se je napotil Slavo. Še bolj je bil truden. Črna noč je že padla na zemljo. Legel je v travo in zrl je v zlate zvezdice. Iskal je Svobode med njimi: „Dobre zvezdice, povejte mi, ali biva med vami v nebesih prekrasna Svoboda? Mamica mi je pravila, da pusti nebesa v srcu tistega, kdor jo je ugledal samo enkrat. Ali je v nebesih?“

Mežikale in nasmihale so se mu drobne zvezdice, a odgovorile mu niso.

In Slavo je zasanjal v tihi noči. Prav nalahko je prišla po rosni travi Svoboda k njemu v vas. Mehko roko mu je položila na čelo in govorila mu je s sladkim glasom: „Malček ljubi, iskal si me v čistem potočku, v zelenih vrhovih, pri nebeških zvezdicah. Tod in vsepovsod sem jaz doma. Tudi v tvojem srcu kraljujem. Ugledal si me bil nekoč v sanjah, in od takrat sem v tvojih mislih, od takrat sem tvoje hrepenenje. Glej, ljubi mali, v srcu vseh sem. Ko ne bi živela med vami, ne bi tvoj narod premagal tujca, ki mu je hotel smrti. Ko ne bi hrepeneli po meni, najboljši, najdražji, ne bi se vzdignil ves tvoj narod kot en sam človek z eno samo mislijo zoper gospodarja — tujca. Jaz sama sem vas združila, jaz sama sem vas vodila k najsijajnejši zmagi — k Svobodi! In sedaj sem tvoja, ljubi mali, sedaj sem vas vseh, vsega tvojega slovanskega naroda.“

Poljubila je dečka na belo čelo in tiho je odšla po rosni travi, da se razodene še mnogim drugim.

Slava so zbudili svetli solnčni žarki. In zavriskal je v mlado jutro: „Svobodo sem našel, Svobodo! V mojem srcu živi prelepa Svoboda! O, domovina slovanska, rod moj slovanski, samo v Svobodi je tvoje življenje! Ona nas družijo, ona sama je naša neusahljiva ljubezen!“

Našel je mali Slavo Svobodo. Tudi vam se pokaže, moji ljubi mali bratci in sestrice, kdor je ni še videl.